ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA REPUBLIKE SRPSKE ("Sl. glasnik RS", br. 15/2021)

ZAKON O SLOBODNIM ZONAMA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 15/2021)

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za osnivanje i rad slobodnih zona, djelatnosti koje se mogu obavljati u slobodnim zonama i uslovi za njihovo obavljanje, prestanak rada slobodnih zona, kao i druga pitanja od značaja za rad slobodnih zona u Republici Srpskoj.

Član 2

Cilj ovog zakona je unapređenje poslovnog okruženja i povećanje konkurentnosti kao osnova za privlačenje investicija, bolja iskorišćenost industrijskih potencijala, uvođenje novih tehnologija i otvaranje novih radnih mjesta.

Član 3

Slobodna zona je dio teritorije Republike Srpske koji je posebno ograđen i označen i u kojem se obavljaju djelatnosti uz posebne uslove u skladu sa ovim zakonom, carinskim propisima i drugim propisima kojima se uređuje rad slobodnih zona.

Član 4

Osnivač slobodne zone može da bude jedno ili više domaćih ili stranih pravnih i fizičkih lica.

Član 5

(1) Slobodna zona osniva se na području koje ima autoput, magistralni put, riječnu luku, aerodrom ili uz magistralnu željezničku prugu, kao i na sličnim mjestima gdje postoje uslovi za rad slobodne zone.

(2) Područje slobodne zone je zemljište koje je određeno katastarskim parcelama i površinom iskazanom u odgovarajućim mjernim jedinicama.

(3) Slobodna zona može se sastojati od jedne teritorijalne cjeline ili više teritorijalno odvojenih dijelova pod uslovom da oni čine jednu funkcionalnu cjelinu.

(4) Na promjenu granica slobodne zone, kao i na otvaranje ili zatvaranje teritorijalno odvojenog dijela slobodne zone primjenjuju se odredbe ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje rad slobodnih zona.

Član 6

Za osnivanje slobodne zone potrebno je obezbijediti odgovarajuće organizacione, prostorne, ekološke, tehničke i druge uslove za obavljanje poslova u slobodnoj zoni i donijeti akt o njenom osnivanju.

Član 7

Korisnik slobodne zone može biti osnivač slobodne zone, pravna lica ili preduzetnici koji obavljaju djelatnost u slobodnoj zoni.

Član 8

U slobodnoj zoni se mogu obavljati industrijske, trgovinske i uslužne djelatnosti kojima se ne ugrožava životna sredina, zdravlje ljudi, materijalna dobra i bezbjednost Republike Srpske.

Član 9

(1) U postupku osnivanja slobodne zone preduzimaju se sljedeće radnje:

1) izrada elaborata o ekonomskoj opravdanosti,

2) donošenje, odnosno zaključenje akta o osnivanju slobodne zone,

3) pribavljanje saglasnosti Vlade Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada),

4) pribavljanje odluke Savjeta ministara i rješenja Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljem tekstu: MSTEO BiH) kojima se utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada slobodne zone.

(2) Nakon preduzimanja radnji iz stava 1. ovog člana, osnivač je dužan da osnuje i registruje privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, privredno društvo koje je osnivač slobodne zone može i upravljati slobodnom zonom, bez obaveze osnivanja novog privrednog društva za upravljanje slobodnom zonom.

Član 10

(1) Elaborat o ekonomskoj opravdanosti osnivanja slobodne zone (u daljem tekstu: elaborat) je dokument koji sadrži procjenu obima ukupnih ulaganja, procjenu očekivanih efekata, procjenu obima proizvodnje robe i pružanja usluga, vrijednosti robe koja će se izvoziti iz slobodne zone u periodu od 12 mjeseci, zapošljavanja, a posebno radnih mjesta viših stručnih kvalifikacija, transfera savremenih tehnologija, uz navođenje djelatnosti koje će se obavljati u slobodnoj zoni.

(2) Elaborat može da izradi osnivač ili drugo pravno lice ili preduzetnik kojeg osnivač angažuje za njegovu izradu.

Član 11

(1) Akt o osnivanju slobodne zone donosi se u formi odluke o osnivanju ako se radi o jednom osnivaču ili ugovora o osnivanju ako se radi o više osnivača.

(2) Akt o osnivanju sadrži sljedeće elemente:

1) naziv osnivača slobodne zone,

2) naziv slobodne zone,

3) područje slobodne zone,

4) djelatnosti koje će se obavljati u slobodnoj zoni,

5) druge elemente koji su potrebni za osnivanje i rad slobodne zone.

Član 12

(1) Saglasnost Vlade je akt kojim se daje saglasnost za područje slobodne zone i opravdanost njenog osnivanja.

(2) Za pribavljanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana potrebno je da osnivač ispunjava sljedeće uslove:

1) da posjeduje elaborat,

2) da je donio akt o osnivanju slobodne zone,

3) da ima riješene imovinsko-pravne odnose na području slobodne zone,

4) da područje slobodne zone ispunjava, ili da osnivač učini izvjesnim mogućnost ispunjenja prostornih, građevinskih i ekoloških uslova za osnivanje slobodne zone,

5) da nije u stečaju, odnosno likvidaciji, ukoliko je osnivač pravno lice,

6) da nema dospjelih a neizmirenih poreskih obaveza,

7) da je prethodno pribavio saglasnost jedinice lokalne samouprave za osnivanje slobodne zone na njenoj teritoriji.

Član 13

(1) Osnivač slobodne zone putem Ministarstva privrede i preduzetništva (u daljem tekstu: Ministarstvo) podnosi zahtjev Vladi za pribavljanje saglasnosti iz člana 12. stav 1. ovog zakona.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovog člana sadrži:

1) naziv i područje slobodne zone, sa definisanim granicama,

2) poslovno ime, adresu sjedišta i JIB osnivača slobodne zone ukoliko je osnivač pravno lice,

3) ime i prezime i adresu stanovanja ukoliko je osnivač fizičko lice.

(3) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana prilažu se sljedeći dokazi:

1) akt o osnivanju slobodne zone,

2) elaborat,

3) izvod iz registra nadležnog registracionog organa u kojem je osnivač registrovan, ukoliko je osnivač pravno lice,

4) kopiju lične karte, ukoliko je osnivač fizičko lice,

5) dokaz da osnivači slobodne zone imaju pravo svojine, odnosno zakupa ili pravo korišćenja zemljišta na kojem se određuje područje slobodne zone,

6) stručno mišljenje u pogledu ispunjenosti prostornih, građevinskih i ekoloških uslova za osnivanje slobodne zone, izdato od pravnog lica ovlašćenog za izradu dokumenata za prostorno uređenje ili sprovedbeni dokument prostornog uređenja izrađen u skladu sa studijom ekonomske opravdanosti za uspostavljanje poslovne zone i propisima iz oblasti uređenja prostora i zaštite životne sredine,

7) saglasnost jednice lokalne samouprave za osnivanje slobodne zone na njenoj teritoriji.

(4) Pored dokumenata iz stava 3. ovog člana, Ministarstvo po službenoj dužnosti pribavlja mišljenje Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju u pogledu ispunjenosti prostornih, građevinskih i ekoloških uslova za osnivanje slobodne zone i provjerava ispunjenost uslova iz člana 12. stava 2. t. 6) i 7) ovog zakona.

Član 14

(1) Osnivanje slobodne zone je ekonomski opravdano ako se na osnovu priloženog elaborata može ocijeniti da će se postići pozitivni efekti u vezi sa privlačenjem domaćeg i stranog kapitala, proizvodnjom robe i pružanjem usluga, zapošljavanjem i transferom savremenih tehnologija, kao i da će vrijednost robe koja se izvozi iz slobodne zone prelaziti najmanje 50% od ukupne vrijednosti proizvedene robe koja napušta slobodnu zonu u periodu od 12 mjeseci.

(2) Ministar privrede i preduzetništva (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim detaljnije uređuje kriterijume za ocjenu ekonomske opravdanosti osnivanja slobodne zone iz stava 1. ovog člana.

Član 15

(1) Nakon podnošenja zahtjeva, Ministarstvo utvrđuje da li je zahtjev podnijelo ovlašćeno lice, da li zahtjev sadrži sve propisane elemente i da li su uz zahtjev priloženi svi traženi dokazi.

(2) Ukoliko je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, Ministarstvo poziva podnosioca zahtjeva da u ostavljenom roku dostavi potrebne dokumente ili podatke.

(3) Ukoliko osnivač u ostavljenom roku ne otkloni nedostatke, Ministarstvo će zaključkom odbaciti takav zahtjev kao neuredan.

Član 16

(1) Nakon što Ministarstvo utvrdi da je zahtjev uredan, ispituje se ekonomska opravdanost za osnivanje slobodne zone i utvrđuje ispunjenost uslova iz člana 12. stav 2. ovog zakona.

(2) Ako Ministarstvo utvrdi da postoji ekonomska opravdanost i ispunjenost uslova, uključujući i pozitivno mišljenje Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, ono dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog rješenja o davanju saglasnosti.

(3) Ako se utvrdi da ne postoji ekonomska opravdanost za osnivanje slobodne zone i da nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, Ministarstvo donosi rješenje kojim se zahtjev odbija.

(4) Protiv rješenja iz st. 2. i 3. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 17

Nakon dobijanja saglasnosti Vlade, osnivač slobodne zone je obavezan da se obrati Savjetu ministara, odnosno MSTEO BiH radi pribavljanja odluke o određivanju dijelova carinskog područja BiH kao slobodne zone i rješenja kojim se utvrđuje da su ispunjeni uslovi za početak rada slobodne zone.

Član 18

(1) U roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 17. ovog zakona, osnivač je dužan donijeti pravilnik kojim se uređuju organizaciono-tehnički uslovi za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

(2) Pravilnikom iz stava 1. ovog člana uređuju se radno vrijeme slobodne zone, kretanje lica i robe u slobodnoj zoni, obaveze privrednog društva za upravljanje slobodnom zonom u vezi sa osiguranjem prostornih, tehničkih i organizacionih uslova korišćenja slobodne zone, mjere zaštite na radu u slobodnoj zoni i mjere zaštite životne sredine, prava i obaveze korisnika slobodne zone u odnosu na osnivača slobodne zone.

Član 19

(1) Osnivač je obavezan da osnuje i kod nadležnog okružnog privrednog suda registruje privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom u roku od 30 dana od dana donošenja odluke iz člana 17. ovog zakona.

(2) Privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom je društvo koje obezbjeđuje uslove za nesmetano obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni.

(3) Privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom zaključuje ugovore sa korisnicima slobodne zone o međusobnim pravima i obavezama, koji sadrže elemente propisane pravilnikom iz člana 18. ovog zakona.

(4) Osnivač je dužan dostaviti Ministarstvu rješenje o registraciji privrednog društva za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizaciono-tehnički uslovi za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni u roku od 15 dana od isteka rokova iz stava 1. ovog člana i člana 18. stav 1. ovog zakona.

(5) Izuzetno od st. 1. i 4. ovog člana, u slučaju da je osnivač slobodne zone privredno društvo koje i upravlja slobodnom zonom, dužno je da u roku od 15 dana od isteka roka iz člana 18. stav 1. ovog zakona obavijesti Ministarstvo da ne osniva posebno privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom.

(6) Uz obavještenje iz stava 5. ovog člana osnivač dostavlja i pravilnik iz člana 18. ovog zakona.

Član 20

Slobodna zona počinje sa radom najkasnije u roku od 24 mjeseca od dana donošenja rješenja MSTEO BiH, kojim se utvrđuje da su ispunjeni uslovi za početak rada slobodne zone.

Član 21

(1) Ulaganje kapitala na području zone, transfer dobiti i retransfer uloga su slobodni.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, transfer po osnovu isplate dobiti nije dozvoljen sa deviznog računa i računa u konvertibilnim markama onog nerezidenta koji nije izmirio dospjele poreske obaveze prema budžetu Republike Srpske.

Član 22

Osnivanje i poslovanje banaka i obavljanje djelatnosti osiguranja u slobodnoj zoni vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje bankarsko poslovanje i poslovi osiguranja.

Član 23

Plaćanje, naplaćivanje, kupovina i prodaja u stranoj valuti vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje devizno poslovanje u Republici Srpskoj.

Član 24

Privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom i korisnik zone dužni su da vode knjigovodstvo za poslovanje u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija u Republici Srpskoj.

Član 25

Na zasnivanje, trajanje i prestanak radnih odnosa u slobodnoj zoni primjenjuju se propisi kojima se uređuju radni odnosi u Republici Srpskoj.

Član 26

(1) Uvoz robe i usluga u slobodnu zonu i izvoz robe i usluga iz slobodne zone ne podliježu kvantitativnim ograničenjima i na njih se primjenjuju odredbe carinskih propisa.

(2) Roba koja se iz slobodne zone stavlja u promet na tržište Republike Srpske, odnosno BiH, podliježe obavezi plaćanja poreza

na dodatu vrijednost, carine i drugih uvoznih dažbina.

(3) Promet dobara i usluga unutar slobodne zone između korisnika slobodne zone je slobodan.

Član 27

(1) Korisnik slobodne zone vrši plaćanje poreza i ostalih dažbina u skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast u Republici Srpskoj.

(2) Korisnik slobodne zone ima pravo na poreske olakšice u skladu sa propisima koji uređuju porez na dobit, porez na dohodak i porez na nepokretnosti.

(3) Poreske olakšice, utvrđene propisima koji uređuju porez na dodatu vrijednost, primjenjuju se na uvoz dobara i usluga, promet dobara i usluga unutar slobodne zone, kao i na isporuku dobara i usluga izvan teritorije BiH.

(4) Jedinice lokalne samouprave mogu utvrditi olakšice za korisnike slobodne zone u okviru svojih nadležnosti.

Član 28

(1) Korisnik slobodne zone dužan je da u roku od 60 dana po isteku kalendarske godine dostavi privrednom društvu za upravljanje slobodnom zonom podatke o svom poslovanju radi pripreme izvještaja.

(2) Osnivač, putem privrednog društva za upravljanje slobodnom zonom, dužan je da u roku od 90 dana po isteku kalendarske godine dostavi Ministarstvu izvještaj o poslovanju u slobodnoj zoni.

(3) Ministarstvo podnosi Vladi izvještaj o poslovanju slobodnih zona u Republici Srpskoj za prethodnu godinu, najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje forma, sadržaj i drugi podaci i zahtjevi koje treba da sadrži izvještaj iz stava 2. ovog člana.

Član 29

U slučaju prestanka rada slobodne zone, osnivač je dužan da obavijesti Ministarstvo o prestanku rada slobodne zone u roku od 15

dana od dana donošenja rješenja MSTEO BiH o prestanku rada slobodne zone.

Član 30

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Republička uprava za inspekcijske poslove, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisom kojim se uređuje postupak inspekcijskog nadzora.

Član 31

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 9.000 KM kazniće se za prekršaj osnivač zone ako:

1) ne dostavi Ministarstvu rješenje o registraciji privrednog društva za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizaciono-tehnički uslovi za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni (član 19. stav 4),

2) ne dostavi Ministarstvu obavještenje da ne osniva posebno privredno društvo za upravljanje slobodnom zonom i pravilnik kojim se uređuju organizaciono-tehnički uslovi za obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni (član 19. st. 5. i 6),

3) ne dostavi Ministarstvu izvještaj o poslovanju u zoni u roku od 90 dana po isteku kalendarske godine (član 28. stav 2),

4) ne obavijesti Ministarstvo o prestanku rada slobodne zone u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa o prestanku rada slobodne zone (član 29).

Član 32

Ministar u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:

1) Pravilnik o kriterijumima za ocjenu ekonomske opravdanosti osnivanja slobodne zone (član 14. stav 2),

2) Pravilnik o sadržaju izvještaja o radu slobodne zone (član 28. stav 4).

Član 33

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 65/03).

Član 34

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".